

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **ddydd Llun 16 Ionawr 2023** yn rhithwir trwy **Zoom**. Dechreuodd y cyfarfod am **09.00 o'r gloch**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Paul Cunningham (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Carol Beard
Michelle Walker
Tina Claydon
Adele Davies-Cooke
Chrissy Gee
Alan Hughes
Chris Hughes
John Brynmor Hughes
Marc Jones
Gwynfor Owen
Beverley Parry-Jones
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts (gadawodd am 11:03)
Gareth A Roberts
Rondo Roberts
Gareth Sandilands
Dale Selvester
Nigel Smith
Ken Taylor
Rob Triggs
Marc Young

Yn cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Gwynedd
Cyngor Sir Ddinbych

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Stewart Forshaw
Richard Fairhead
Helen MacArthur
Stuart Millington
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Lisa Allington
Helen Howard
Tracey Williams
Pam Bass
Louisa Phillips
Euros Lake
Nick Selwyn

Prif Swyddog Tân
Dirprwy Brif Swyddog Tân
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Cynorthwy-ydd Gweithredol
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Cynorthwy-ydd Gweithredol
Rheolwr Technegol TGCh
Archwilio Cymru
Archwilio Cymru

1 YMDDIHEURIADAU

Cynghorydd

Neil Coverley
Marion Bateman
Paul Rogers
Jeff Evans

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Sir Ynys Môn

ABSENNOL

Cynghorydd

Yn cynrychioli

Croesawyd y Cynghorydd Michelle Walker i'r cyfarfod. Nodwyd y penodwyd y Cynghorydd Walker yn lle'r Cynghorydd Brian Blakely, tad Michelle, a fu farw'n ddiweddar yn anffodus. Cafwyd munud o dawelwch.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

2.1 Datganodd y Cynghorydd Rob Triggs fuddiant yn eitem Gweithredu Diwydiannol Rhan II gan ei fod yn aelod allan o'r fasach o Undeb y Brigadau Tân.

3 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

3.1 Nid oedd hysbysiad o faterion bryd.

4 COFNODION Y CYFARFOD A GYNHALIWDYD AR 17 HYDREF 2022

4.1 Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 17 Hydref 2022 i'w cymeradwyo.

4.2 **PENDERFYNWYD cymeradwyo bod y cofnodion yn gofnod gwir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.**

5 MATERION YN CODI

5.1 Nid oedd materion yn codi i'w cofnodi.

6 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

6.1 Nodwyd bod papur ysgrifenedig wedi'i ddarparu ar gyfer y cyfarfod hwn er mwyn rhoi gwybodaeth i'r Aelodau am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau y gwnaeth Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) eu mynychu yn eu rhinwedd eu swydd rhwng mis Tachwedd 2022 a mis Ionawr 2023.

- 6.2 Nodwyd bod y Prif Swyddog Tân, y Cadeirydd, PSTC MacArthur a'r Trysorydd, ers i'r papur gael ei ysgrifennu, wedi cyfarfod ag Arweinwyr a Phrif Weithredwyr y chwe Sir yng Ngogledd Cymru ddydd Gwener 13 Ionawr 2023 er mwyn trafod y gyllideb.
- 6.3 Diolchwyd i'r Cadeirydd, y Dirprwy Gadeirydd a swyddogion perthnasol am y gwaith helaeth a wnaed gydag Arweinwyr Awdurdodau Lleol y Gogledd.
- 6.4 **PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth a ddarparwyd.**

7 ALLDRO ARIANNOL 2022-23

- 7.1 Cyflwynodd PSTC MacArthur bapur Alldro Ariannol 2022-23 a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau am y sefyllfa refeniw a gwariant cyfalaf ar gyfer 2022/23, fel ar 30 Tachwedd 2022.
- 7.2 Nodwyd y byddai gwybodaeth reoli am lefelau salwch ymhlith staff o fewn Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) yn cael ei darparu i Aelodau yn y dyfodol.
- 7.3 **PENDERFYNWYD:**
- (i) nodi'r rhagamcanion alldro refeniw a chyfalaf drafft ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23, fel y manylir o fewn yr adroddiad;**
  - (ii) nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig â chwyddiant a phroblemau â'r gadwyn gyflenwi;**
  - (iii) nodi'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r trafodaethau cyflog parhaus; a**
  - (iv) cymeradwyo defnyddio cronfeydd wrth gefn cyffredinol ac wedi'u clustnodi.**

8 STRATEGAETH ARIANNOL TYMOR CANOLIG 2023/26 A CHYLLIDEB 2023/24

- 8.1 Cyflwynodd PSTC MacArthur bapur y Gyllideb a'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig a oedd yn gofyn i'r Aelodau gymeradwyo'r gyllideb refeniw derfynol ar gyfer 2023/24 ac ardollau perthnasol ar awdurdodau cyfansoddol, cymeradwyo'r gyllideb gyfalaf derfynol ar gyfer 2023/24, a nodi Strategaeth Ariannol Tymor Canolig 2023/26.
- 8.2 Roedd yr adroddiad yn cyflwyno tri opsiwn, ar ôl ymgynghori ag Aelodau, ac yn nodi'r risgiau a'r ansicrwydd sylweddol sy'n ein hwynebu ar hyn o bryd.
- 8.3 Cyfeiriwyd yr aelodau at baragraff 15 o'r adroddiad. Nodwyd bod yr Aelodau eisoes wedi cadarnhau nad oedd Opsiwn 1 yn fforddiadwy.

- 8.4 Tynnwyd sylw'r aelodau at baragraffau 21 i 23 o'r adroddiad a oedd yn manylu ar y camau yr oedd angen eu cymryd er mwyn cyflawni'r arbedion a ddisgrifiwyd yn Opsiwn 3.
- 8.5 Nodwyd bod Adolygiad Cyflenwi Tân yn cael ei gynnal ar y pryd ac y byddai canlyniadau hwn yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau ym mis Ebrill 2023.
- 8.6 Yn y man hwn, atgoffodd y Clerc yr Aelodau o'u cyfrifoldeb i weithredu er lles pennaf yr Awdurdod, ac y dylai'r effaith ar eu cynghorau cyfansoddol fod yn eilradd i hyn wrth wneud penderfyniadau a allai effeithio ar allu'r Awdurdod i gyflawni ei ddyletswyddau statudol. Serch hynny, dylid ystyried goblygiadau'r Dreth Gyngor hefyd.
- 8.7 Gofynnodd un Aelod a oedd y pryniant tir sylweddol y cyfeirir ato yn yr adroddiad yn angenrheidiol. Mewn ymateb, dywedwyd bod angen gwneud hyn er mwyn disodli canolfan hyfforddi'r tŷ mwg poeth sy'n cael ei defnyddio ar gyfer hyfforddi ar hyn o bryd, ac a oedd wedi cyrraedd diwedd ei oes. Eglurwyd nad oedd gofyn i Aelodau gymeradwyo'r gwariant ar gyfer y pryniant tir hwn ar hyn o bryd, dim ond ei gydnabod, ac y byddai adroddiad yn cael ei gyflwyno'n ddiweddarach yn y flwyddyn er mwyn gosod cynigion manwl ar gyfer y ganolfan hyfforddi newydd gerbron yr Aelodau.
- 8.8 Cydnabuwyd bod rhywfaint o gyllid wedi'i dynnu'n ôl gan Lywodraeth Cymru oherwydd ei rhwystrau ariannol ei hun, ac y byddai'n rhaid i'r Gwasanaeth lyncu'r gost hon bellach.
- 8.9 Mynegodd un Aelod bryder o ran yr oedi arfaethedig wrth brynu Cyfarpar Diogelu Personol (PPE) ar gyfer Tanau yn yr Awyr Agored gan feddwl tybed a oedd modd buddsoddi yn hanner y PPE angenrheidiol eleni a gohirio hanner i'r flwyddyn nesaf. Ymatebwyd bod hyn yn parhau'n flaenoriaeth i'r Gwasanaeth a'i fod yn opsiwn y gellid edrych arno.
- 8.10 Gofynnodd un Aelod iddo gael ei nodi bod cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol (ALLau), yn ôl ei amcangyfrifon, wedi codi 30% i gyd ers 2017, er y bu cyfraddau chwyddiant yn gymharol isel dros y cyfnod hwn, a bod hyn eisoes wedi cael effaith ar dalwyr y Dreth Gyngor.
- 8.11 Diolchodd y Trysorydd i'r Cadeirydd a'r Is-gadeirydd am eu cymorth o ran cael y gyllideb wedi'i chymeradwyo gan Arweinwyr ALL. Dywedodd na fyddai'n argymhell cynnydd is na 9.9% gan fod hyn eisoes yn cymryd llawer iawn o risg.
- 8.12 Tynnodd y Prif Swyddog Tân sylw'r Aelodau at y risgiau sy'n gysylltiedig â chyllideb Opsiwn 3 a gofynnwyd iddynt ystyried y rhain cyn gwneud penderfyniad.

8.13 Gwnaed cynnig bod Aelodau yn cymeradwyo cyllideb Opsiwn 3 a oedd yn disgrifio 9.9% o gynnydd yn yr ardoll i'r ALLau. Cafodd y cynnig hwn ei eilio'n briodol gyda'r mwyafrif o blaid, dau yn ymatal ac un yn gwrthwynebu.

8.14 PENDERFYNWYD:

- (i) nodi'r gwaith cynllunio a wnaed i leihau gofyniad y gyllideb ar gyfer 2023/24, gan gynnwys risgiau ac ansicrwydd cysylltiedig;**
- (ii) cymeradwyo cyllideb refeniw'r Awdurdod ar gyfer 2023/24, yn unol ag argymhelliad y swyddogion gyda chyfanswm gofyniad cyllideb o £43.31m (Opsiwn 3) gyda'r newidiadau i wasanaethau'n dod â'r cynnydd i lawr i 9.9% yn dilyn ymgynghori ag Aelodau;**
- (iii) cymeradwyo'r ardollau ar awdurdodau bilio, yn seiliedig ar £3.9m (+9.9%) o gynnydd cyfartalog mewn cyfraniadau gan awdurdodau cyfansoddol, yn ogystal â'r Cyfraniadau Grant Pensiwn i'w trosglwyddo i setliad grant cynnal refeniw terfynol y Cynghorau, fel y nodir yn Atodiad 4;**
- (iv) cymeradwyo cyllideb gyfalaf yr Awdurdod ar gyfer 2023/24, fel y nodir yn Atodiad 3; a**
- (v) cymeradwyo'r Strategaeth Ariannol Tymor Canolig.**

9 DIWEDDARIAD CYFALAF A RHEOLI'R TRYSORLYS

9.1 Cyflwynodd PSTC MacArthur bapur Adnewyddu'r Contract Ynni, yn rhoi'r diweddaraf i'r Aelodau am weithgarwch rheoli'r trysorlys ar gyfer 2022/23 a chyflwynodd i'r aelodau'r Strategaeth Gyfalaf a Strategaeth Rheoli'r Trysorlys arfaethedig (y Strategaethau) gan ymgorffori'r Datganiad Refeniw Lleiaf ar gyfer y cyfnod Ebrill 2023 – Mawrth 2024.

9.2 Tynnwyd sylw'r aelodau yn benodol at dudalennau 26 i 58 o'r pecyn.

9.3 PENDERFYNWYD:

- (i) nodi'r sefyllfa canol blwyddyn ar gyfer gweithgareddau rheoli'r trysorlys ar gyfer 2022/23;**
- (ii) cymeradwyo'r Strategaethau Cyfalaf a Rheoli'r Trysorlys a'r Datganiad Darpariaeth Refeniw Lleiaf ar gyfer 2023/24, yn amodol ar unrhyw welliannau sydd eu hangen, yn dilyn cymeradwyo'r cyllidebau refeniw a chyfalaf terfynol ar gyfer 2023/24; a**
- (iii) os bydd newidiadau i'r cyllidebau refeniw a chyfalaf drafft ar gyfer 2023/24, dirprwyo cymeradwyaeth o'r Strategaethau hyn a'r Datganiad Darpariaeth Refeniw Lleiaf i'r Panel Gweithredol yn ei gyfarfod ar 20 Mawrth 2023.**

10 CYFLWYNIAD I RÔL ARCHWILIO CYMRU – EUROS LAKE, ARCHWILIO CYMRU

10.1 Cyflwynwyd Euros Lake a Nick Selwyn o Archwilio Cymru i'r Aelodau a chafwyd cyflwyniad byr ar rôl Archwilio Cymru. Cytunwyd y byddai'r cyflwyniad yn cael ei anfon allan at yr Aelodau.

10.2 **PENDERFYNWYD:**

(i) nodi cynnwys y cyflwyniad.

11. ADRODDIAD LLEIHOU ALLYRIADAU CARBON – ARCHWILIO CYMRU

11.1 Cyflwynodd PSTC Millington bapur yr Adroddiad Lleihau Allyriadau Carbon a oedd yn rhoi trosolwg i'r Aelodau o Adroddiad Lleihau Allyriadau Carbon Archwilio Cymru yn dilyn eu harchwiliad o'r Awdurdod, yn ogystal â disgrifio'r cynnydd a wnaed mewn ymateb i'w canfyddiadau.

11.2 **PENDERFYNWYD:**

(i) nodi cynnwys yr adroddiad; a

(ii) chefnogi'r Gwasanaeth wrth inni barhau i ymdrechu tuag at gyflawni niwtraliaeth carbon sero net erbyn 2030.

12. ADRODDIAD BIOAMRYWIAETH I'W GYMERADWYO

12.1 Cyflwynodd Tim Christensen, Rheolwr yr Amgylchedd a Newid Hinsawdd, yr Adroddiad Bioamrywiaeth. Roedd yr adroddiad hwn yn mynd i'r afael â chydymffurfiaeth yr Awdurdod ag adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016. Roedd hefyd yn rhoi gwybod am gynllunio arfaethedig yn y dyfodol ac adrodd am gamau gweithredu gan yr Awdurdod mewn perthynas â gwella bioamrywiaeth o fewn ei ystâd.

12.2 Nodwyd bod yr adroddiad hwn wedi'i gyflwyno'n flaenorol gerbron y Panel Gweithredol.

12.3 **PENDERFYNWYD:**

(i) cymeradwyo cynnwys yr Adroddiad Bioamrywiaeth a Chynllun Gweithredu 2022.

13 CYNLLUN GWELLA A LLESIANT

13.1 Cyflwynodd DBST Forshaw y Cynllun Gwella a Llesiant y bwriadwyd iddo adolygu amcanion tymor hir yr Awdurdod sydd yn ei Gynllun Corfforaethol 2021-24.

13.2 **PENDERFYNWYD:**

(i) cadarnhau bwriad yr Awdurdod i barhau ar drywydd ei saith amcan hirdymor presennol yn 2023/24; a

- ii) **gofyn bod fersiwn wedi'i ddiweddarau o Gynllun Corfforaethol 2021-24 yn cael ei baratoi gan Swyddogion i'w gymeradwyo ym mis Ebrill 2023.**

14 YMCHWILIAD ARENA MANCEINION

14.1 Rhoddodd PSTC Millington gyflwyniad ar y papur ar Ymchwiliad Arena Manceinion a gafodd ei lunio er mwyn rhoi trosolwg o gynnwys a goblygiadau adroddiad Ymchwiliad Arena Manceinion – Cyfrol 2 a gyhoeddwyd yn ddiweddar.

14.2 PENDERFYNWYD nodi'r wybodaeth sydd yn yr adroddiad.

15 ADOLYGIAD THEMATIG Y PRIF YMGYNGHORYDD TÂN I HYFFORDDIANT GWEITHREDOL

15.1 Cyflwynodd DBST Forshaw bapur Adolygiad Thematig y Prif Ymgynghorydd Tân i Hyfforddiant Gweithredol a oedd yn rhoi diweddariad yn dilyn cyhoeddi adolygiad Prif Ymgynghorydd Tân ac Achub Cymru i hyfforddiant yn y Gwasanaeth Tân ac Achub, o'r enw 'Hyfforddiant Gweithredol Gwasanaeth Tân ac Achub: Adolygiad Thematig'.

15.2 Holodd un Aelod a oedd diffoddwyr tân bellach yn cael hyfforddiant o ran cerbydau trydan, ac mewn ymateb dywedwyd bod strategaeth hyfforddi newydd y Gwasanaeth yn cynnwys cwrs gloywi ar wrthdrawiadau ar y ffordd a oedd hefyd yn cwmpasu technolegau tanwydd amgen.

15.3 PENDERFYNWYD:

- (i) nodi cynnwys yr adroddiad; a**
- (ii) nodi'r cynllun gweithredu sydd wedi ei roi ar waith, i ystyried argymhellion adolygiad y Prif Ymgynghorydd Tân ac Achub o fewn amserlenni rhesymol.**

16 MATERION BRYD

16.1 Nid oedd materion brys.

Ar ddiwedd Rhan I o'r agenda, gadawodd y Cyng. Rob Triggs y cyfarfod oherwydd ei ddatganiad o fuddiant ac yna cytunwyd i symud i Ran II o'r cyfarfod.

17 DIWEDDARIAD AR WEITHREDU DIWYDIANNOL

17.1 Cyflwynodd PST Docx yr adroddiad a oedd yn rhoi'r diweddaraaf i'r Aelodau am ddatblygiad y bleidlais ynghylch y cynnig cyflog o 5% ar gyfer diffoddwyr tân a gweithredwyr ystafell reoli. Roedd hefyd yn

tynnu sylw'r Aelodau at bosibilrwydd gweithredu diwydiannol, a'r trefniadau parhad busnes sy'n cael eu rhoi ar waith.

- 16.2 Cadarnhawyd y byddai cyfanswm o ddau beiriant tân atgyfnerthu ar gael i gyflenwi yn ystod cyfnodau o streic. Byddai'r rhain yn cael eu criwio gan uwch reolwyr oedd bellach wedi cael hyfforddiant i ddiweddarau eu sgiliau. Byddai'r Gwasanaeth yn ymgynghori â gorsafoedd unigol yn nes at amser unrhyw weithredu diwydiannol er mwyn canfod pwy fyddai ddim yn cymryd rhan mewn streic, ac a fyddai felly hefyd ar gael.
- 16.3 Ers ysgrifennu'r papur hwn, roedd swyddogion Llywodraeth Cymru wedi annog y Gwasanaeth i gyflwyno cais Cymorth Milwrol i Awdurdodau Sifil (MACA). Ni fyddai gallu'r fyddin i helpu yn hysbys tan y bydd cais wedi'i gyflwyno.
- 16.4 Dywedwyd wrth yr Aelodau fod cynnig tâl dwy flynedd lleol diwygiedig o 6% ar gyfer 2022 a 5% ar gyfer 2023 bellach wedi ei gynnig i Frigâd Dân Llundain, er nad oedd unrhyw arwydd eto y byddai'n cytuno i hyn. Pe bai'r cynnig hwn yn cael ei dderbyn, byddai'n rhoi gweddill y wlad mewn sefyllfa anodd gan nad oedd cynnig tebyg yn fforddiadwy yn ardaloedd rhai o'r Gwasanaeth eraill.

16.5 PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.

Diwedd y cyfarfod: 11:45 o'r gloch.